

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ❁ ПЛАСТОВОГО ❁ НОВАЦТВА

Ч. 1 (112)

СІЧЕНЬ

1966

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія:
пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:
LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє
Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:
“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи
Ніни Мудрик-Мриц

З М І С Т :

Ю. Шкрумеляк: Ялинка	2
Сестричка Бджілка: Чари Різдвяної ночі	2
Олег Коверко: Чарівна ялинка	5
Двадцять друге Січня	7
Володимир Мацьків: Пам'ятний день	8
Катря Червоняк: Мандрівка довкруги світу	10
Світляна Луцька: Що пишуть звірята?	15
Сестричка Надя: Перша Левкова вмість	17

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ 1966
Б А Ж А Є
ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ, СЕСТРИЧКАМ, БРАТЧИКАМ
ТА ВСЬОМУ НОВАЦТВУ
„ГОТУЙСЬ”

УВАГА!

УВАГА!

Як бачите, починаючи з цього числа „Готуйсь” матиме вже не 20, а 24 сторінки. Тому й передплата його буде більша: 3 долляри річно для Північної Америки та Канади.

Однаке ці рої та гнізда, які заплатять передплати за 1966 рік ще до 15 березня, можуть платити ще так, як було досі, по 2.50 в Америці та по 2.75 в Канаді. **Поспішайте отже!**

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 1 (112)

Січень

1966

Надворі темніє,
Сніг густий паде,
Стежкою в завії
Хтось до нас іде.

Двері відчинились,
Блиснула звізда!
Новаки це милі!
З ними — коляда.

Ця сама колядка,
Той святковий спів,
Що в отроків княжих
В джурів, козаків.

Ту саму колядку,
Почерез віки,
Принесли нам в хату
Нині новаки!

Що лежить на снізі
В яслах Божий Син,
Мир дасть Україні,
Іроду загин!

Ю. Шкрумеляк

ЯЛИНКА

Ох, на згадку вже про неї
Кожна тішиться дитинка!
Що то, що то на Свят-Вечір
Принесе мені ялинка?

Ми не знаєм, що кому там
Принесла ялинка гожа,
Та вгадала нашу мрію
Пресвята Дитинка Божа:

Замість ласощів, цукерків
І помадок солоденьких,
Нід ялинкою знайшли ми
Всім книжечок новеньких!

О, Ісусику Маленький,
Що родився у ясині,
Це Твій знак, що нам потрібна
Тільки добра книжка нині!

Це Твій знак, щоб полюбили
Книжку українські діти, —
Бо хто книжку, знай, полюбить,
Лиха не буде терпіти . . .

Сестричка Бджілка

ЧАРИ РІЗДВЯНОЇ НОЧІ АБО БРАТНЯ ЛЮБОВ

За горами, за морями, за далекими лісами жив собі бідний дроворуб з жінкою і трьома діточками.

Старшенький хлопчик звався Іван, середущий Петро і наймолодша дівчинка була Ганнуся.

Жили вони в лісі в маленькій, старенькій хатці.

Було саме перед Різдвом. Тому, що снігу не нападало багато і був морозний день, діти рішили піти в село. Їм же далеченько, і як, чого доброго, сніг упаде або болото зробиться, то вже кажи: пропало!

Ніяк в село не пройдеш. А там телер крамниці повні всякого добра — прикрас на ялинку, забавок, звіряток, ляльок, навіть хатка для ляльок є з правдивими вікнами, що відчиняються, та з меблями.

— Ганнуся, що тобі найбільше подобається? — спитався Петро.

— Оця коробка з блакитним начинням. Вона найгарніша! — сказала захоплено Ганнуся, не відриваючи очей від малих горняток та чайника з прекрасним блакитним узором. Перед самим Святим Вечором діти прибрали ялинку, хоч матуся сказала їм, що Дід Мороз цього року не принесе багато дарунків.

Тоді Іван ще побіг нагодувати серни, зайчиків та пташок, бо так годиться перед Різдом. А Петро з Ганнусею сіли біля печі й розказували мамі, що вони бачили по крамницях.

— „Ах, як би я хотіла мати оте блакитне начиння! — сказала Ганнуся. Але вона ще була зовсім маленька, а дорого в село довга й важка; то швидко заснула. Тоді Петро скоренько встав і пішов до своєї скарбнички.

— Ану, скільки то я маю грошей, може мені вдасться це начиння купити для нашої Ганнусі? — подумав він.

Та в скарбничці був тільки один гріш. Він взяв його і побіг до крамниці.

— Що можу купити за один гріш? — запитав крамаря.

— Мале шоколядове серце — сказав старенький крамар.

— Але я хочу оце блакитне начиння!

— Воно коштує десять грошів!

— Десять грошів? То дайте мені шоколядове серце!

Вдома написав великими буквами: „Ганнусі” — і положив під ялинкою.

Саме тоді повернувся Іван. Змерз дуже годуючи пташок та звірину. Підійшов до печі, щоб зігрітися.

— Ах, як гарно пахне! — Він узяв шоколядове серце і не думаючи довго, вкусив.

— Ой, ой, ой. Щож це я зробив! — спам'ятався він, як побачив картку, що Петро написав. — Мушу скоренько побігти в село й купити щось інше для неї.

Він витягнув всі гроші зі своєї скарбнички, а було їх аж десять грошів, і побіг щосили в село. Добіг якраз, як крамар уже хотів зачиняти.

— Що я можу купити за десять грошів? — запитав він.

— Не знаю, не знаю! Ти запізно прийшов, сину, все вже продане. Тільки оте блакитне начиння залишилося.

— Давайте! — сказав Іван, заплатив десять грошів, побіг додому й положив коробку з картою, що Петро написав, під ялинку.

Після Святої Вечері батько-дроворуб засвітив свічечки на ялинці. Всі зібралися коло ялинки, заколядували, а тоді почали розглядати, що кому приніс Дід Мороз.

— Дивіться, дивіться, що мені Дід Мороз приніс! Блакитне начиння! — і Ганнуса з радощів почала скакати навколо ялинки.

І тільки Петро ніяк не міг зрозуміти, як то з шоколядового серденька та зробилося блакитне начиння. Хіба Дід Мороз підміняв.?!

Пластова Станиця в Елізабет, Нью Джерзі в Північній Америці, влаштувала минулого року Різдвяну Свічку. На світлині новачки гнізда „Пташки з України” співають біля ясел колядку „Спи, Ісусе, спи...”

Братчик Олег Коверко

ЧАРІВНА ЯЛИНКА

Давним-давним давном в землі срібlistих снів росла дивно зачарована ялинка. Росла вона серед густого непрохідного лісу, на галявині зникаючих срібних кущиків. Багато злих і добрих, багатих і бідних людей шукало її, та ніхто не міг її знайти, бо стерегли її зникаючі срібні кущики. Як тільки хто наблизився до галявини, де росла зачарована ялинка, у лісі ставало темно й страшно. Холодний вітер починав жалібно свистати на гілках дерев, чорні снігові хмари набрякали острахом непевності, повисши над деревами, а срібні зникаючі кущики появлялися і зникали у різних непередбачених місцях і цим бентежили шукачів зачарованої ялинки. По короткім часі

погоня за срібними кущиками спричиняла втому й шукачі, зведені з дороги, поверталися додому з невдачею, не змігши знайти зачарованої ялинки.

Кожного року перед святом Різдва вибігали на галяву два зайчики-побігайчики й розбуджували чарівну ялинку із зимового сну, бо наставав час небуденної радості: на землю мав зійти найбільший дар людства, — сам Бог у дитятку Ісус. І тому потрібно було приготувати чарівну ялинку на його прихід. Зайчики-побігайчики, легенько обтрусивши білий сніжок із гілок, порозправляли зелені примерзлі віти і ждали, щоб сніжинки, білі білинки прийшли й прикрасили її. Ось сніжинки-кришталинки замерехтіли й принесли різні-прерізні, чудові-пречудові, дивні-предивні прикраси й почали ялинку прибирати ланцюжками із золотого мережива, в'юнкими стрічками із мінливого срібла, сніжними кулями, скляними кулями, кришталиками з льоду, ведмедиками-медяниками, марципаніками, цукерками солоденькими, горішками твердолускими, шишками запашненькими; а потім різними, різними лямпочками, що й оком не доглянеш — бо миготять, мов зірки в небі.

Як тільки сніжинки-кришталинки скінчили прикрашувати чарівну ялинку й хотіли почепити на вершок велику золоту зірку, з лісу вискочили три чортики-скакунці й ухопили її. Вони хотіли втекти з нею глибоко в ліс, ген — у непрохідні багна й мочарі, щоб прикрасити нею свій пекольний куц. Та зайчики-побігайчики загородили їм дорогу срібним ланцюгом, а сніжинки-кришталинки пов'язали їх шнурком. Ув'язненим чортикам-скакунчикам наказали помагати прибирати ялинку. Забравши золоту зірку від чортиків-скакучиків, сніжинки-кришталинки пробували почепити її на сам вершок ялинки, та ніхто із них не міг так високо досягнути. Вони дали зірку зайчикам-побігайчикам, але зайчики — скік, скік, — також не могли так високо досягнути. Тоді одна сніжинка-кришталинка порадила, чи не попросити б чортиків-скакунців, щоб вони помогли почепити золоту зірку на сам вершок. Усі згодилися, тільки чортики-скакунці відступились убік і стали, мов заморожені.

— Ми не будемо на вершок почепляти вашої зірки, бо ми хочемо собі її взяти. Ви маєте зачаровану ялинку з чудовими прикрасами, а ми серед темного лісу на вогких багнах нічого не маємо. Нам там самим сумно, сумно. Там тільки мороз із вітром свище по деревах уночі, а вдень парують мокляки. Скучно нам там самим, тому ми хотіли вашу зірку взяти, щоб і нам було весело у цей незвичайний день на землі.

— Вам не було б весело, але ще сумніше, — сказали сніжинки-кришталінки, — бо ви хотіли взяти нашу золоту зірку без дозволу, а хто бере чужі речі без дозволу, завжди ходить сумний.

— Правда, правда, — сказали чортики-скакунці, — ми це добре знаємо, але що нам робити, як свого не маємо?

— Якщо ви нам допоможете почепити золоту зірку на вершок, ми звільнимо вас і дозволимо вам остатися з нами під час свят.

— Добре! — сказали чортики-скакунці, поскакали по дерев'яній драбинці й почепили золоту зірку на сам вершок чарівної ялинки. Засіяла золота зірка ясним сяйвом на весь ліс, а її промені обсипали чарівну ялинку небувалою пишністю, і вона виглядала, мов сім усміхів краси.

Тихі шарудіння похвали пронеслися лісом. Могутні дуби хитали своїми високими коронами й раділи небувалою красою чарівної ялинки. Гнучкі берези коливали своїм звислим віттям і всміхалися ясним усміхом. Стрункі сосни зідхнули й зашуміли з радості, а їх віддих пронісся ялиновим подихом живиці.

Весь ліс радів теплою втіхою над красою чарівної ялинки. Зайчики-побігайчики тупцювали на одному місці з радості. Вивірки повиставляли свої голівки з дупла старої верби й не могли з дива ворухитись, ні оченят заплющити. Навіть старий ведмідь пробудився із зимового сну, виліз півсонний із свого барлогу й сів, мов остовпілий, від дива.

Усі, усі пожилці лісу радувалися чарівною ялинкою, бо то була їх єдина розвага під час холодної, мовчазної зими.

ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ СІЧНЯ

Тоді в нас прапори цвіли,
Тоді яснів у сонці шлях;
Думки злітали, як орли,
Гуділа дзвоном вся земля.

Тоді сповнилось було те,
Що обіцяв Кобзар Тарас,
Всміхалось сонце золоте
Над Україною в той час...

Бо була вся земля одна,
Сім'я велика і єдина,
Був нарід паном на ланах
І панувала Україна.

І Божий глас серед пісень
Летів, як грім, понад світами —
Та ще прийде знов світлий день
І зацвітуть степи полками!..

Б. Х. (З дитячого журналіка „Дзвіночок”).

Володимир Мацьків

ПАМ'ЯТНИЙ ДЕНЬ

На сходинах новацького роя обговорювано, як би найкраще обходити славні роковини 22 січня. Подавано різні поради та проєкти.

Аж ось встав Володько Олексієнко й каже:

— „День 22 січня — це незвичайно важливий день у нашій історії. Тому його треба гідно відзначити. Того дня сталася дуже важлива подія. Україна проголосила свою незалежність”.

Очі всіх новаків звернулися на Володька. Всі були цікаві почути ще щось більше.

— „Про це все — почав даліше Володько — розказує мені часто мій дідо Григор. Він ще хлопцем мешкав зі своїми батьками у Києві при Софійській площі, недалеко пам'ятника Богдана Хмельницького. Він мав тоді 14 літ і все це бачив зі свого вікна”.

Цікавість новаків дуже зросла і вони почали просити Володька розказати їм про цей важливий день.

— „Було це дня 22 січня 1918 р. — почав Володько. — Вже від самого ранку всі люди, що мешкали при Софійській площі почали прикрашувати балькони своїх мешкань. Вивішували на них найкращі килими, образи славних українців, синьо-жовті прапорці тощо. Сходяче сонце золотило стіни собору та його дзвіницю, а також пам'ятник Хмельницького, що стоїть серед площі.

Ціла площа була покрита снігом, бо була зима. На площу почали сходитися мешканці Києва з усіх сторін, усіми вулицями. Прибули також відділи війська.

Заграли дзвони на Софійській дзвіниці. При престолі, що його поставлено на середині площі, почалась відправа Молебня. Перед

престолом стояла група поважних мужчин, а серед них один з великою сивавою бородою.

Коли скінчилася відправа, виступив наперед пан з бородою та почав промовляти до людей.

Мій дідо запитав свого тата, хто цей пан. Йому відповіли, що це професор Михайло Грушевський, голова Української Центральної Ради, тобто українського конгресу. Він мав таке саме значення, як президент держави.

Проф. Грушевський промовляв недовго, а коли кінчив, подав знак рукою. Тоді виступив нестарий ще чоловік, з папером в руці та почав своїм дзвінким голосом читати IV Універсал, або документ, яким проголошено самостійність України. Він читав:

„Народе України! Твоєю силою і волею-словом сталася на землі українській Вільна Українська Народня Республіка. Справдилася давна мрія батьків твоїх, борців за вольності і права трудящих”...

Читав він довго про любов до України, про обов'язки людей, про оборону перед ворогами. А коли закінчив, дзвони на Софійській дзвіниці заграли вдруге.

Нарід, який виповнив цілу площу, пильно слухав цього читання, а коли воно скінчилося, радісно гукнув: Слава! Оркестра відіграла гімн „Ще не вмерла Україна”, а тоді люди почали розходитися, повні захоплення та надій”.

Так відбулося свято 22 січня в Києві, столиці України, 48 літ тому, — закінчив свою розповідь Володько.

К Р У Т И

Ой сніжини линуть
На поля, низини,
Покривають місто Крути
Там, на Україні.

Був там бій завзятий,
Це нам треба знати!
Там боролось хлопців триста
З ворогом проклятим.

Бились хлопці жваво
Та гукали „Слава”!
Та побив їх ворог лютий,
Мати заридала...

В нас у січні свято
В день двадцять дев'ятий,
Треба хлопців нам, Крутянців,
У той день згадати.

В день цей Бога молю:
— З їх крові у полі,
Хай зійдуть весною квіти
України волі!

Мал. Христя Хитра

МАНДРІВКА ДОВКРУГИ СВІТУ

Нью Делі, Індія, дня 15 грудня 1965

Дорогий „Готуйсь”!

Саме тепер повернулися ми з міста. Оглядали славну столицю Індії, що називається Нью Делі. Ноги нам дуже болять і змучені ми, бо весь день ходили, а тут в Індії дуже гаряче, бо саме тепер починається літо. Оленка впала з розгоном на ліжко і сказала, що вже не зробить сьогодні ні кроку. Але я знаю, що як тільки прийде біло вдягнений слуга та попросить нас вечеряти, Оленка побіжить з підскоком. Їй дуже смакують дивовижні запашні страви, якими нас тут гостять.

А живемо тепер у домі Гопаля, хлопця, що його батько високий урядовець в індійському уряді. Рідня Гопаля належить до касты брамінів, тобто до найвизначнішої шляхти Індії. Каста — це слово, яке означає поділ людей на групи. Наприклад каста селян, ремісників, вояків, учителів. Тому, що наш Гопаль брамін, він живе у великому достатку, а навіть в розкошах. Його дім — немов маленька палата, оточена чудовими городами, де служба замітає щоранку стежки, висипані білим піском. Нас дуже здивувало, що все тут роблять слуги. Наш Гопаль навіть сам собі не чистить черевиків і не порядкує в своїй кімнатці.

Батько Гопаля вияснив нам це:

— Вам дивно, що в нашій хаті аж дев'ять слуг! — сказав він. — Але ви вже мабуть знаєте, що в нашій країні дуже багато людей. Ніодна країна в світі, крім Китаю, не має так багато людей. Уряд не може дати праці їм усім, і тому кожен індус, який лиш може дати

працю робітникам, радо дає її. Якщо ці люди не могли б служити в нас, їх родини не мали б хліба. Бо ви ж знаєте, що не всім в Індії живеться так добре, як нам.

Ми вже знали про це, бо минулого тижня їздили на село та перебули кілька днів в родині хлібороба. Ця родина жила в однокімнатній ліплянці. Там містилося тільки п'ять низьких ліжок. Мати варила скромну, пісну вечерю на малому вогнику на подвір'ї. Там всі їли. Ранком, викупавшись в великій балії, що стояла за хаткою, Яган, Арун та Віджал бігли до школи. Ми подалися разом з ними. І яке велике було наше здивування, коли, прибувши на місце, ми не побачили школи. Лише під великим деревом стояла таблиця. Високий мужчина, вдягнений так, як вдягається наш Батенько, — тільки в великому турбані на голові, — писав на таблиці дивні знаки, що виглядала ось так:

क ख ग घ ङ
च छ ज झ ञ

— Це частина індуської азбуки, — пояснював Арун. А ми дивувалися, як пильно сільські хлопчики та дівчата відписували цю дивну азбуку, сидячи на землі.

Коли закінчилася наука, Яган побіг у поле помагати Батькові, Віджал завзято полола городець біля хати, а Арун зайнявся нами та розказував щось, що дуже нас здивувало.

— У нас в Індії прадавня віра та звичаї. Я тепер належу до касті хліборобів. Але якщо буду добре й чесно жити, то я вірю, що після моєї смерті я знов прийду на світ. Але тоді, тому, що я був праведний, я народжуся вже у вищій, ліпшій касті. Я хотів би народитися купцем . . . — розміряно продовжував Арун. — Їм добре жити, вони мають всього подостатком!

— А що, якби ти зробив щось дуже злого? — спитала Оленка.

— Тоді, — каже Арун, — прийдеться прийти знов на світ негідником-невільником, або навіть твариною. Бачите це ягнятко, що бі-

ля плота? — спитав він, і ми справді завважили малого баранця, що скубав біля плота травичку. — Може за минулого життя воно було якоюсь людиною і боги її покарали за злі діла? Через це ми, віруючі індуси, ніколи не їмо м'яса.

Яка дивна їх віра! Яка інша від нашої!

Одного дня там, на селі, сталася Оленці прикра пригода. Віджал пішла до криниці, яка стояла по середині села, щоб принести води. Вертаючись вона несла великий жбанок води на голові, так, як всі індуські жінки й дівчата. Оленці це здавалося дуже легкою і забавною справою і вона попросила Віджал, щоб дозволила їй нести жбанок. Віджал згодилася й поставила важкий жбан Оленці на голову. Та Оленка, що не привикла до такої штуки, ступила тільки кілька кроків, як вже спіткнулася. Жбанок перехилився та з хлюпотом і тріскотом впав разом з Оленкою додола. Оленка лежала на землі, зовсім облита водою, а довкруги розсипалися дрібненькі черепочки великого жбанка.

Віджал зажурилася, бо хоч жбанок був старий, та був ще добрий; але ще більше зажурилася Оленка. Їй було дуже прикро вияснювати цю пригоду господині, цій добрій спрацьованій жінці, для якої той жбанок був великою цінністю.

Ми хотіли купити новий жбанок, та це не було легко, бо в тому селі не було ганчаря. Аж Арун поміг нам. Наступного дня він запряг водного буйвола до малого воза. Оленка і я примістилися на возі, а він завіз нас до сусіднього містечка на базар.

Там на майдані товпилися люди, мукали корови. Хтось проїздив на величезному слоні; то знов якийсь подорожний вів горбатого верблюда, обвантаженого всячиною.

Ми бачили різне добро на продаж, розкладене на прилавках або просто на землі. Там продавали блискучі шовкові тканини, мідяні прикраси й овочі.

За якийсь час добилися ми до ганчаря. Батько та два сини виробляли там руками глечики й миски. Арун пояснив, що ганчарі, як і всі інші ремісники в Індії, передають своє приладдя та вміння з роду в рід. Батько, дід і прадід цього чоловіка були теж ганчарі. Його діти і внуки теж будуть ганчарями.

Ми з Аруном приглядалися ганчарському ділу, а Оленка за той час вибрала гарний великий жбанок і заплатила за нього із своїх ощадностей.

Коли ми вже поверталися до воза, Оленка аж сплеснула руками:

— Наші господарі такі добрі для нас і гостинні! Подаруймо їм щось, Ромку!

Я згодився. Незабаром ми закупили гостинці для всіх наших індійських приятелів і поїхали додому.

Скільки то було радості, коли ми передавали нового жбанка Арунові і його матері! Оленка вже не важилося ставити його собі на голову! Ще більша була несподіванка, коли мати побачила гарну, голубу тканину, яку Оленка вибрала для неї! Батько наших товаришів радів новою водною люлькою, а Арун та Яган зразу вибігли надвір, щоб випробувати у повітрі барвистих паперових орлів. Віджал вдягла на руку, всміхаючись, мідяні браслети та зразу почала танцювати якийсь дивовижний танець. Ми дивились на неї, немов зачаровані. Танцювали не лиш її ноги, але й руки, пальчики, голівка, волосся, очі.

Скінчивши свій танець, вона сказала:

— Це я хотіла вам показати, яка дуже я рада та як дуже подобався мені ваш дарунок! — А по хвилині спитала: — А ви вмієте танцювати?

— Пожди! — закликала Оленка, побігла до наших валізок, швиденько витягла з них свою вишивану блюзочку та вдягла її. І мені наказала вдягнути вишивану сорочку. Потім завітчала собі голову і ми пустилися в танець. Спершу танцювали аркана, а далі козачка й гопака. Навіть Котай не втерпіла і пішла танцювати з нами, перескакуючи з однієї ноги на другу та махаючи довгим закрученим хвостом.

Аж коли ми покінчили танцювати, ми побачили, що нас оплескує не лиш ця одна родина Аруна, але й багато сусідів, що всіли зібратися довкруги.

І як ми раділи тепер, що вдома ходили точно на курси українських танків і що змогли тут, у далекій Індії, показати красу нашого танку.

З села переїхали ми до Нью Делі і звіттіля я пишу. А на другий тиждень поїдемо до Бенарез — Святого міста.

Чи ж я не казав? Тільки з'явився у дверях слуга та заповів, що за п'ять хвилин вечеря, як Оленка (та сама, що казала, що не зможе вже і кроку ступити!) мерщій побігла мити руки та причепуритись до вечері.

Тож і мені пора причепуритись і передягнутися.

Отже працюємося грімким

Готуйсь!

Оленка і Ромко

ЩО ПИШУТЬ ЗВІРЯТА?

Тиша огорнула оселю на Вовчій Тропі. Проміння сонця заглядає крізь вікна в порожні будинки. Там запримічує пустку, і тому пересувається на барвисті, пожовклі листки дерев та озолочує їх. В повітрі снується бабине лі-

то. Не видно розсміяних облич новачат, не лунає їх весела пісня, вечорами не стелиться кучерявий дим вогника. Сумно тепер на Іст Четгемі, бо нема Вас, дорогі новаки. І тому я, малий бурдучок, що провів все літо ра-

Мал. Тая Гасцька

зом з Вами, затужив. І рішив написати до Тебе, „Готуйсь”, щоб хоч на короткий час знов здавалося мені, що я в новацькому гурті.

Не раз бувало спостерігав я зі своєї нори (як знаєте, вона знаходиться під червоним будинком), як Ви в крузі відмовляли ранню молитву. Зустрічав Вас і в лісі. Туди я ходив збирати запаси на зиму, а Ви тихенько слідкували за знаками мандрівника, щоб не порушувати лісової тиші. Часами перевіряв я Ваші наплечники, коли Ви вирушали на прогулянку, бо хотів переконатися, які у Вас харчі на дорогу. Коли Ви мене побачили, викрикували радіс-

но: „Бурундук, побіг бурундук!”

Я бігаю справді дуже швидко, бо роботи в мене багато. Треба збирати жолуді, горіхи, зернятка, щоб було чим у зимі пожитися. Все, що назбираю, ховаю у свої щічки і знову до нори. Бо щічки в нас глибокі, немов мішечки.

Нора має кілька входів і виходів, щоб на випадок небезпеки легко було нам утікати. А ми не тільки добре бігаємо, але й пливаємо. Сміло перепливаємо озера, потічки чи річки. Але в таборовому басейні не купасмося, бо знаємо, що він призначений для новачат.

Ми бурундуки, належимо до родин гризунів і споріднені з біл-

ками. Хвостик у нас пухнатий, хоч не такий, як у вивірки, а довжиною доходимо до шости цалів (інчів). Білки влаштовують собі житла в дуплах дерев, а ми в норах під землею. Хоч, ми, бурундуки, любимо жити гуртами, кожна родина має окреме гніздо-нору, тільки сполучене підземними тунелями з іншими гніздами. Живемо ми не тільки тут, в Північній Америці, але і в Азії.

Від пізнього жовтня ми вже не

виходимо з нори. Тут ми перемовуємо і тільки в місяці квітні виходимо вітати весну. Пора і мені відходити. Холодний вітер сипле листям. Сонце, хоч привітно світить, але не гріє вже.

Бажаю Вам, мої молоді Друзі, пильно вчитися в школі, а на другий рік знов приїхати сюди до табору, де я буду Вас ждати!

Ваш малий **Бурундучок**
(На прохання Бурундучка
записала під диктат
сестричка **Світляна**)

Сестричка Надя

ПЕРША ЛЕВКОВА ВМІЛОСТЬ

Левко ще зовсім новий новак. Тільки два тижні тому він склав заяву вступу і дістав жовту хустку. Але він дуже хоче бути добрим новакком і робити все те, що другі новаци роблять. Він уважно слухає, що братчик каже новаккам та пильно підготовляється до першої проби.

На останній гніздовій збірці братчик гніздовий заохочував старших новаків, щоб вони голосилися до здобування вмілостей.

— Братчику, а що це таке ці вмілості, що до них новаци можуть голоситися? — спитав Левко, коли всі новаци вже розійшлися.

— Це, бачиш, кожен новак повинен здобути три проби, але крім них може теж вибирати собі, які хоче, вмілості. Щоб здобути вмі-

лість, треба показати, що вміється зробити в якійсь ділянці, а за те дістанеш відзнаку на рукав . . .

— О, я знаю, я бачив ці відзначки на рукавах у старших новаків, і не міг здогадатися, що це таке! — аж вигукнув Левко.

— Отже тепер вже знаєш! — продовжував братчик. — Ось Юрко, той, що так гарно виголошував віршик на гніздовій збірці, дістане незабаром відзначку декляматора. А чотири новаци, що співають у шкільному хорі, дістануть відзначки співаків.

— А яку вмілість я міг би здобути? — спитав Левко. — Я хочу мати теж відзначку!

— Тобі найкраще буде взяти на початок відзначку збирача. Збирач, це той, хто збирає якісь цікаві предмети, вміє їх зберігати в порядку, знає, де й коли їх здобув, та вміє якнайбільше про них розказати.

— О, я дуже хочу це робити! — закликав Левко. — Тільки що я міг би збирати?

— Є багато цікавих речей, що їх варто збирати. Я тобі пришлю їх список поштою. — обіцяв братчик, замикаючи вже домівку, бо вони виходили останні.

Левко нетерпеливо ждав посилки, бо це вперше пошта мала принести щось йому. А лист прийшов аж у середу і Левко зараз кинувся його прочитувати: листки рослин, квіти, насіння, мушлі черепашок, камінці . . . Все це добре, тільки не на зиму. — Гроші, жетони . . . Це чомусь не припало Левкові до вподоби. Світлини . . . в них вже був альбом, але всі світлини вклеювала туди сестра. Книжки . . . В них було вдома чимало книжок, але вони були спільні, всіх дітей. Печатки, підписи, малюнки. Ні, це все чомусь не було всмак Левкові. Поштові марки . . . Ці вже збирала сестра . . . Картки з краєбдидами України, образки славних українців, образки машин . . . Святочні картки . . .

І враз Левко зирнув на стіл, де батько саме писав святочні картки на це Різдво. І зараз пригадив собі скільки то різних карток вони діставали кожних свят. Але де вони всі?

Левко розпитав у Тата і в Мами, а вони пригадали собі, що його сестра Леся задумувала минулого року збирати ці картки. Але опісля роздумалася і почала збирати засушені квітки. Отже, зараз принесла їх та дала Левкові велику коробку з картками. Левко аж підскочив на радісах та став продумувати, як би то найкраще їх впорядкувати. Леся порадила наклеювати їх на великі картки барвистого паперу, та так, щоб барва цього паперу добре виглядала при

барвах, що на картці. Опісля всі листки паперу оправити в обкладинки, і збірка буде готова!

Левко вже хотів братися до роботи, вже повідкидав усі картки, що їх було по дві й по більше однакових, так, що кожна картка була тепер в нього інша. Та тут Тато пригадав йому, що картки не можна впорядковувати якнебудь, чи за тим, як котра картка виглядає, але за тим, хто її малював. На одному листку паперу найкраще вміщувати картки лиш одного мистця-маляра. Тато навчив Левка, як шукати підпису мистця на картці, десь збоку чи в розі малюнка.

Левко так і зробив, і на кожному листку паперу виписував старанно, який мистець намалював картки, що там приліплені. Так навчився багато нових імен: Галина Мазепа, Анастазівський, Холодний, Доманик, Залуцький, Мирон Левицький... Коли Левко, напрацювавшись при картках, пішов врешті спати, всю ніч снилися йому картки.

А коли перед Різдвом почали приходити все нові та нові картки, Левкова збірка стала таки добре зростати. І Батьки і сестри помагали Левкові відчитувати імена малярів, укладати картки на папері, щоб гарно виглядали. Левко міг був вже й сам це робити, але не хотів відмовляти їм цієї приємности, бо бачив, що вони й самі дуже радо це робили.

А на перші сходи́ни після Свят Левко приніс зі собою велику течку із сорокма картками 15 різних мистців. Братчик похвалив Левка, а на найближчій збірці гнізда Левко не лиш дістав відзначку збирача, але ще й похвалу, що сам зголосився до вмілости.

Тепер Левко вже приготовляється до нової вмілости, але до якої, не скажу вам! Прочитаєте про це в числі за лютий.

Відзначка вмілостей збирача й збирачки.

ДАЛЬШІ ДОБРІ РОЗГАДКИ

Добрі розгадки загадки „Вивчаймо рідну мову” прислали теж ще: новаки **Андрій Дужий** з Дітройту та **Адріян Городецький** з Джексон Гейтс, біля Нью Йорку.

Із гіл-ки
на гілку
я білка
ма - ла
стриба-ю
пусту-ю

не вчиню
вам зла!

Марійка Підгірянка
У ХАТИНЦІ

Тихо лялю моя, спи!
Надворі гудуть вітри —
Надворі мете снігами —
Нам тут добре коло Мами.

Нам тут добре у хатинці
І лялюні і дитинці.
Спи, лялюню, спи!
Хай гудуть вітри!

БІЛКА

Слова Л. Храплива
Музика: Оксана Кузьма

Із гілки на гілку
Я білка мала,
Стрибаю, пустую,
Ще вчиню вам зла!

Ви певно зі мною
В таночок пішли б!
Із гілки на гілку
Лиш стриб! та все стриб!

Дорогий „Готуйсь”!

Ми рій „Підсніжки” 10-го гнізда в Торонті, в Канаді. Нас є 9 новачок, з яких 8 відбуло табір „Плаями Карпат” на Пластовій Січі. Ми здобули в таборі вмілість „Зелярки”. Тепер ми приготуємося до третьої новацької проби. Ми дуже хочемо перейти до юнацтва, де сподіємося навчитися багато цікавих речей та правдивого пластування. Покищо ми — дуже збиточний рій!

Новачки: **Леся Сиротинська, Христя Синишин, Леся Кюс, Касандра Ільницька, Рома Голинська, Тамара Гарник, Марта Бирик, Марійка Гошуляк.**

**

Трентон, 12 березня 1964.

Дорогий Готуйсь!

Хочу Тобі коротко описати, як новачки в Трентоні святкували „Ялинку”. Ми прийшли на „Ялинку” та напочатку бавилися, співали, а новаки деклямували вірші.

Потім новачки показували малу виставку, як звірі в лісі святкували день Народження Христа. Були різні звірі, наприклад:

ведмідь, зайчики, вивірки і вовк. Виставка була дуже гарна і всім подобалася.

Потім ми мали перекуску; під час перекуски новаки співали нам кілька пісень. Всі дорослі і діти слухали, як старий вовк нам розказував казку. По казці діти під ялинкою шукали в сіні цукерків.

Пізніше новачки і новаки та їхні батьки бавилися в „телефон”. А на самому кінці зібралися разом і співали — „Ніч вже йде”. Так закінчили новаки наші Свята.

Новачка **Христя Головчак,**
ройова.

НОВАЦТВО В АВСТРАЛІЇ

В жовтні цього року Пластова Станиця в Мельбурні влаштувала, як кожного року, на пластовій площі „Сокіл” пластоє Свято Покрови. Під час того свята 9 мельбурнських новачок були

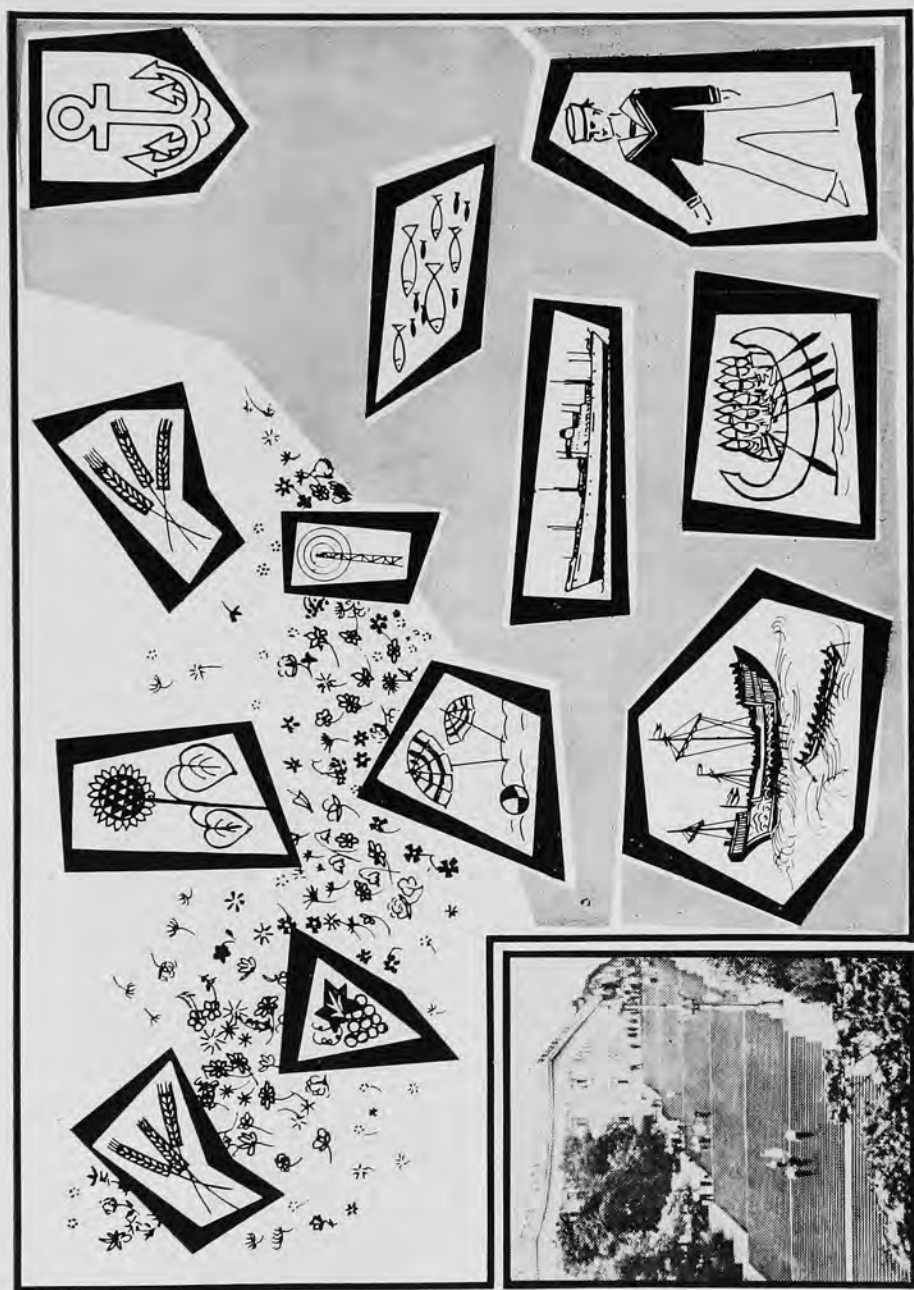
переведені до УПЮ. На знімці — нозачки під час великого моменту в їхньому житті, коли то сестрички скинули їх новацькі хустини та дали юнацькі. Всі ці бувші нозачки читали „Готуйсь”.

Ви, новаки й новачки з Канади, Америки і Європи вже відбули свої табори в цьому році. Але новацтво в Австралії щойно до них підготовляється, бо літо в Австралії припадає на місяці: грудень, січень і лютий. В цьому часі є великі шкільні вакації і тоді пластуни в цілій Австралії влаштовують свої табори. Звичайно під час кожного табору хтось із новаків і новачок здобуває ім'я найкращого новака чи новачки. В минулому році, в таборі „Маківка” в Сіднеї, ім'я найкращого новака здобув новак з Брізбену, Марко Павлишин. (На світлині). Марко здобув це ім'я за вживання чистої української

мови під час цілого табору, за пильність, здисциплінованість і за взірцеву пластову поставу.

Новаки і новачки з Австралії! Хто з вас піде його слідами в цьому році!?

Мал. Оксана Борис

ЗАГАДКИ :

(Подав братчик Ірко)

Біле, як сорочка, пухнате, як квочка.
Крил не має, а гарно літає.
Що це за птиця, що сонця боїться?

Паде згори — не розіб'ється,
Пусти в воду — розплинеться.

Скрізь узимку я мандрую,
Вправно вікно помалюю.
Пофарбую поле й ліс,
Твої щоки, навіть ніс.

ЦІКАВА ЯЛИНКА

Хто був чемний весь рік, той сподіється дарунків не лиш від Святого Отця Миколая, але й під ялинку. А хто з Вас не хотів би дістати ось-такої ялинки, що вся складається з самих тільки дарунків-забавок?!

Погляньте лиш на неї та напишіть, які тут забавки! А за добру розгадку дістанете, щоправда не забавку, але щось краще: книжечку!

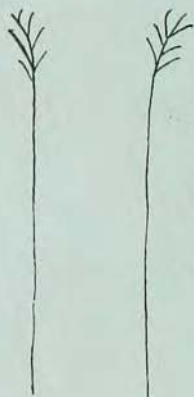
Тож пишіть швидко до „Готуйсь” та присилайте розгадку!

НАШ ТОТЕМ

Що таке тотем? Це тасмний знак, що його мали дикі племена, та що мав їх хоронити від зла. Щоб новачи пам'ятали, що вони творять теж таке ніби „плем'я”, де всі держаться разом, кожен рій повинен мати свій тотем. Тотем зразу і показує, як називайтесь цей рій, а крім того має якісь такі частини, що їх додає від себе до тотему ко-

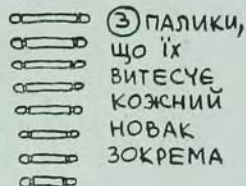
жен новак. Тут братчик Денис показав нам, як зробити тотем роя „Олені”. Хто з Вас, новаки, належить до такого роя, можете вже починати роботу. Чий рій називається якимось інакше, хай пробує зробити подібний тотем зі своїм звірем. Бо так гарно буде, коли на гніздову збірку Ви прийдете зі своїм тотемом!

ТОТЕМ РОЯ "ОЛЕНЬ"

① ДВА ПРУТИ З БІЧНИМИ ГІЛКАМИ ВВЕРХУ (РОГАМИ ОЛЕНЯ).

ДОБРЕ БУЛО Б, ЩОБИ "РОГИ" В ДВОХ ПРУТАХ БУЛИ ДЕЩО СИМЕТРИЧНІ ХОЧА Б СВОЄЮ ГУСТОТЮ.

③ ПАЛИКИ, ЩО ЇХ ВИТЕСУЄ КОЖНИЙ НОВАК ЗОКРЕМА

ЗМІЦНИТИ, ВКЛАДАЮЧИ ДРІТ ПОМІЖ ГОЛОВАМИ

②

ДВІ ОДНАКОВІ ГОЛОВИ ОЛЕНЯ ВИТЯТІ З КАРТОНУ

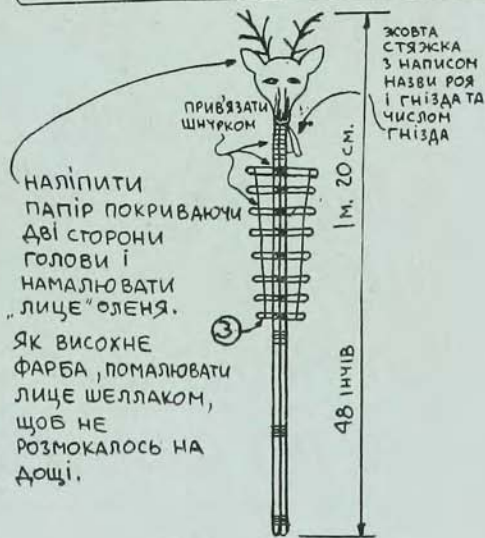

ЗШИТИ КРУГОМ ПРУТИ

ПРИКРІПИТИ ЗШИВАЮЧИ ДВІ ПОЛОВИНИ ГОЛОВИ РАЗОМ. ПОМІЖ ГОЛОВАМИ Є ПОКАЗАНІ ПРУТИ ПЕРЕРИВАНОЮ ЛІНІЄЮ

ВІД ЗПЕРЕДУ

ВІД ЗБОКУ

ПРИВ'ЯЗАТИ ШЦУРКОМ

НАЛІПИТИ ПАПІР ПОКРИВАЮЧИ ДВІ СТОРОНИ ГОЛОВИ І НАМАЛЮВАТИ "ЛИЦЕ" ОЛЕНЯ.

ЯК ВИСОХНЕ ФАРБА, ПОМАЛЮВАТИ ЛИЦЕ ШЕЛЛАКОМ, ЩОБ НЕ РОЗМОКАЛОСЬ НА ДОЩІ.

③

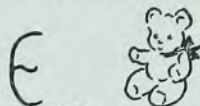
ЖОВТА СТЯЖКА З НАПИСОМ НАЗВИ РОЯ І ГНІЗДА ТА ЧИСЛОМ ГНІЗДА

1 м. 20 см.

48 ІНЧІВ

ГОТОВИЙ ТОТЕМ

Коварка Ксеня

МЯЧИК

з

Є "Місь" у Ксені,
Є і ами зелений,
Є і -ерка-палтавка,
Називається Катарка.

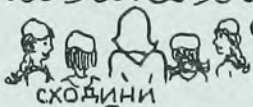
Нашій -і рочкив сім-
Це сказати треба всім!

Нині всіх зібрала:
-а, мячика і -ю.

Каже: — Мало я новину!
А коварка вже від нині!

Завтра вже маю.

СХОДИНИ

Що там буде — ще не знаю.
Та повернусь — скажу вам,
Все, що лиш поцую там!